

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618200107
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4618200107.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom v právnej veci navrhovateľa: I. W., nar. XX. Y. XXXX, trvalo bytom P., t. č. P., zast. advokátom: JUDr. Martin Kákoš, Bernolákova 1546/32, Topoľčany, proti manželke: I. W. X., rod. X., nar. XX. B. XXXX, trvalo bytom P., o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom: L. W., nar. X. K. XXXX a I. nar. XX. U. XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo I. W., nar. XX. Y. XXXX a I., rod. X., nar. XX. B. XXXX uzavreté dňa X. Y. v Radošine, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Radošina, vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom X r o z v á d z a.

II. Maloleté deti L., nar. X. K. a I., nar. XX. U. XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým deťmi v každom párnom týždni kalendárneho roka od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov od piatka od 8.00 hod. do soboty do 18.00 hod., počas letných prázdnin od pondelka posledného týždňa v mesiaci júl od 8.00 hod. do nedele prvého týždňa v mesiaci august do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov v párnom roku od 23.12. od 8.00 hod. do 27.12. do 8.00 hod. a v nepárnom roku od 29.12. od 8.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod..

Otec maloleté deti prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska.

Matka je povinná maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

IV. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú L. vo výške 200 eur mesačne a na maloletú I. vo výške 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15.01.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh I. W., nar. XX.XX.XXXX (navrhovateľa - manžela - otca) na rozvod manželstva s I. W. X., nar. XX.XX.XXXX (manželka - matka), ktoré bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX na Obecnom úrade v Radošine. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, a to L., nar. XX.XX.XXX a I., nar. XX.XX.XXXX. Návrh bol odôvodnený tým, že u manželov šlo o ich v poradí druhé manželstvo, pričom prvé manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného

súdu Topoľčany sp. zn. 4C/75/2011 zo dňa 20.05.2011. Navrhovateľ uviedol, že ich druhé manželstvo bolo spočiatku ako tak funkčné. Opätovne sa vrátil k manželke z dôvodu, že táto sa rozhodla zmeniť a napraviť svoje chyby, ktoré jej vytykal pri rozvode ich prvého manželstva. S manželkou spolu obývali obecný nájomný byt v obci P.. Spoločnú domácnosť druhého manželstva opustil 17.11.2017 a dočasne sa presťahoval ku svojim rodičom, pričom na Okresnom súde Topoľčany je tiež vedené konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Dôvodom opustenia domácnosti bolo, že matka manželky sa ku nim nasťahovala. Nakoľko chodil na týždňovky, súhlasil s tým, aby v jeho neprítomnosti matka jeho manželky bola v ich domácnosti. Svokra však začala u nich prespávať i počas jeho prítomnosti, čo sa mu nepáčilo. Keď sa o tom snažil hovoriť s manželkou, svokra na neho vulgárne zaútočila, a to aj pred ich maloletými deťmi. Veľmi časté nezhody u nich vznikali aj v názorových rozdieloch, či už v ich vzťahu alebo aj vo výchove maloletých detí. Od začiatku ich prvého či druhého manželstva šlo jeho manželke len o to, aby ju finančne zabezpečil a aby si ona mohla robiť čo chce spolu so svojou matkou, na ktorú je úzko citovo naviazaná. Manželka podľa jeho názoru nie je schopná viesť plnohodnotné manželstvo. Uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti J.R. Steindorfer - doprava a obchod, spol. s r.o. ako vodič nákladnej dopravy s čistým mesačným príjmom cca 778,18 eur. Chodí na týždňové cykly a miesto výkonu jeho práce je prevažne zahraničie - Rakúsko. Zamestnávateľ mu teda vypláva i diéty, ktoré sa však nezahŕňajú do čistej mzdy. Mesačné výdavky vyčíslil nasledovne: 49,78 eur na úver, 141,49 eur na ďalší úver na auto, poisťka na L. vo výške 34,20 eur, jeho poisťka vo výške 43,70 eur (ktorá je potrebná z dôvodu jeho povolania), 65 eur na telefón, rodičom prispieva sumou 200 eur, manželke platí dobrovoľné výživné vo výške 200 eur mesačne na obe deti a ročne si platí poistenie liečebných nákladov vo výške 100 eur. Vzhľadom na to, že sa odsťahoval, musí si zabezpečiť aj svoju bytovú otázku, ktorá je t.č. iba dočasná. Je ochotný prispievať na výživu maloletej L. sumou 120 eur a mal. I. sumou 80 eur. Manželka je zamestnaná v spoločnosti ZKW Topoľčany a jej čistý mesačný príjem je cca 680 eur. Poberá tiež prídavky na deti. Maloletá L. navštevuje základnú školu a maloletá I. materskú škôlku P.. Deti na čas po rozvode manželstva navrhol zveriť do osobnej starostlivosti matky. Zároveň požadoval upraviť styk s maloletými deťmi v každom párnom týždni kalendárneho roka od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov od piatka od 8.00 hod. do soboty do 18.00 hod., počas letných prázdnin od pondelka posledného týždňa v mesiaci júl od 8.00 hod. do nedele prvého týždňa v mesiaci august do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov v párnom roku od 23.12. od 8.00 hod. do 27.12. do 8.00 hod. a v nepárnom roku od 29.12. od 8.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod..

2. V podaní zo dňa 27.02.2018 manželka navrhovateľa s rozvodom manželstva súhlasila. Uviedla, že vyjadrenia navrhovateľa sa nezakladajú na pravde, nakoľko ich prvé manželstvo bolo rozvedené z dôvodu nevery jej manžela, ku ktorej sa sám priznal. Aj počas druhého manželstva navrhovateľ vyhľadával spoločnosť a zoznamovanie sa s inými ženami. V poslednej dobe je to slobodná mamička, s ktorou udržiaval kontakt počas spoločného bývania, čo trvá aj naďalej. Navštevoval ju a venoval sa aj jej dcére, čo jej ona a aj on sám potvrdili. Nezhody medzi nimi trvajú približne dva roky. Navrhovateľ počas týždňa pracuje na kamióne, v sobotu hráva na akciách do rána a v nedeľu spí. Nakoľko nemal záujem o spoločný život, vznikali medzi nimi nezhody a hádky. Celá starostlivosť o deti a domácnosť zostávala na nej. Niekoľkokrát navrhovala návštevu manželskej poradne, čo on odmietal. Finančne ju nezabezpečoval, nemali spoločný účet a jej osobne nebol ochotný dávať počas materskej dovolenky žiadne finančné prostriedky s tvrdením, že všetko patrí jemu. Za nepravdivé označila tiež tvrdenie, že jej matka sa k nim nasťahovala. Počas týždňa sa starala o maloleté deti, nakoľko manžel pracuje ako vodič kamióna a ona pracuje na tri zmeny. Do 17.11.2017 sa navrhovateľ nevyjadril, že by si to neželal alebo že by mu to prekážalo. Počas jeho práceneschopnosti sa starala aj o neho, za čo jej neprejavil vďačnosť. Na výchove detí sa manžel nepodieľal a o názory ostatných členov rodiny sa nezaujíma. Taktiež ho nezaujíma, že sa ho staršia dcéra bojí od incidentu, keď na ňu (manželku) kričal a zavolať policajnú hliadku do bytu. Vyrastal v rozvrátenom prostredí a žiaden z jeho vzťahov mu nevydržal. Nie je tiež pravdou, že jej zanechal zariadený byt. Byt je nájomný, pričom v januári 2018 sa podpisovala nová nájomná zmluva, no on sa odmietol vzdať nájmu v jej prospech. Po odchode z domácnosti jej na bývanie neprispieva.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa (manžela-otca) a manželky (matky), oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi, obsahom spisu sp. zn. 10P/160/2017 a zistil tento skutkový stav veci:

4. Zo sobášneho listu vystaveného dňa XX.XX.XXXX matričným úradom Radošina vyplýva, že I. W., nar. XX.XX.XXXX a I. W. X., rod. X., nar. XX.XX.XXXX uzavreli v Radošine dňa XX.XX.XXXX manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Radošina, zväzok XX, ročník XXXX, str. XX, pod por. č. X.

5. Z rodného listu vystaveného matričným úradom Piešťany dňa 01.10.2012 vyplýva, že maloletá I. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke I. W. X., nar. XX.XX.XXXX a otcovi I. W., nar. XX.XX.XXXX.

6. Z rodného listu vystaveného matričným úradom Piešťany dňa 12.02.2007 vyplýva, že maloletá L. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke I. W. X., nar. XX.XX.XXXX a otcovi I. W., nar. XX.XX.XXXX.

7. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne zo dňa 25.01.2018 vyplýva, že navrhovateľ je zamestnancom spoločnosti J. R. Steindorfer - doprava a obchod, spol. s.r.o. od 17.06.2012 doposiaľ. Priemerný čistý mesačný príjem navrhovateľa v období 04/2017-01/2018 predstavoval 938,86 eur. Do marca 2017 bol navrhovateľ práceneschopný z dôvodu nezavinenej dopravnej nehody v Rakúsku. Navrhovateľovi boli v súvislosti s jeho prácou vyplácané diéty, a to v nasledovnej výške: 234 eur v mesiaci 04/2017, 396 eur v mesiaci 05/2017, 396 eur v mesiaci 06/2017, 360 eur v mesiaci 07/2017, 396 eur v mesiaci 08/2017, 252 eur v mesiaci 09/2017, 396 eur v mesiaci 10/2017, 666 eur v mesiaci 11/2017, 549 eur v mesiaci 12/2017, 608 eur v mesiaci 01/2018. Navrhovateľ mal v roku 2017 tiež príjem 835 eur na základe dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru.

8. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne zo dňa 25.01.2018 vyplýva, že manželka navrhovateľa je zamestnankyňou spoločnosti ZKW Slovakia s.r.o. od 01.10.2015 doposiaľ. Priemerný čistý mesačný príjem manželky navrhovateľa v období 01-12/2017-predstavoval 722,17 eur. Manželka navrhovateľa mala v roku 2017 tiež príjem 278 eur na základe dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru.

9. Manželka navrhovateľa v podaní zo dňa 01.02.2018 vyčíslila svoje náklady nasledovne: 80 eur mesačne na pohonné hmoty vynaložené na dochádzanie do práce, 174 eur mesačne na nájomné, 80 eur mesačne na plyn, 35 eur mesačne na elektrinu, 16,60 eur mesačne na internet, 50 eur mesačne na mobil, 57,43 eur štvrťročne na TV, 30 eur ročne na komunálny odpad a 140 eur mesačne na splátky úveru na motorové vozidlo. Náklady na maloleté deti vyčíslila na 38,86 eur mesačne na obedy, 10 eur mesačne na materskú školu - I., 50 eur na učebné pomôcky - L., 170 eur na okuliare pre L. (na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 uviedla, že tento výdavok predstavoval 140 eur), 17 eur mesačne na poistenie - I., 25 eur polročne na angličtinu - I. s tým, že na deti má ešte bežné výdavky na ošatenie a stravu. Manželka navrhovateľa žiadala, aby súd prihliadal pri určovaní výšky výživného na cestovné náhrady vyplácané navrhovateľovi jeho zamestnávateľom. Poukázala tiež na to, že navrhovateľ si privyrába hraním na rôznych akciách. Žiadala preto určiť výživné v celkovej výške 500 eur na obe deti. Styk otca s deťmi žiadala neupraviť, nakoľko až na drobné problémy v komunikácii sa s otcom vedia o tom dohodnúť.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 28.02.2018 o. i. vyplýva, že manželia súhlasia s rozvodom manželstva a nemajú záujem vzniknutú situáciu riešiť prostredníctvom psychologického poradenstva. Otec sa s maloletými deťmi po vzájomnej dohode s matkou stretáva každý druhý víkend, kedy aj v jeho domácnosti prespávajú. Otec t. č. žije v domácnosti svojich rodičov v 3-izbovom byte kde má k dispozícii 1 izbu. Otec uviedol, že s mal. deťmi má výborný vzťah, taktiež si maloleté deti rozumejú so starými rodičmi. Maloletá L. má desať rokov, je žiačkou 5. ročníka ZŠ P., stravuje sa v školskej jedálni, učí sa dobre. Navštevuje tanečný krúžok. Je zdravá a patrí do dispenzára MUDr. Ondrušovej v Piešťanoch. Tiež navštevuje očné ambulanciu v Bratislave na Kramároch. Maloletá I. má päť rokov, navštevuje MŠ P.. Má tú istú lekárku, pričom odborné ambulancie nenavštevuje.

11. Na Okresnom súde Topoľčany prebieha pod sp. zn. 10P/160/2017 konanie o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva. Návrh na začatie konania podala matka maloletých detí dňa 20.11.2017.

12. Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 20.05.2011 č. k. 4C/75/2011-25 rozviedol prvé manželstvo navrhovateľa a jeho manželky uzavreté dňa 24.06.2006 v X., zapísané v knihe manželstiev vo zväzku X, ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom X.

13. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 navrhovateľ potvrdil, že dôvodom rozvratu ich prvého manželstva bola jeho nevera, ku ktorej sa priznal a túto aj oľutoval. Považuje to za jeho morálne zlyhanie v tom čase. Po rozvode prvého manželstva si našiel partnerku s tým, že jeho manželka ku nemu po polroku prišla a prosila ho, aby to ešte skúsili. Preto dal ich vzťahu ešte jednu šancu. Od začiatku ich druhého manželstva však mali problémy v komunikácii. Manželka ho odmietala akceptovať ako svojho manžela. Je naviazaná na svoju matku, ktorá ju ovplyvňuje. Uviedol, že aj ich druhé manželstvo bolo rovnako narušené ako to prvé. Za vrchol označil okamih, kedy svokra na neho verbálne zaútočila v jeho vlastnom dome a takisto na neho zaútočila pášťou, čo považuje za absolútne neakceptovateľné. Keď zavolať políciu, manželka napadnutie jeho osoby nepotvrdila. Nepoprel, že so svokrou má problematickú komunikáciu, no snažili sa tolerovať svoju prítomnosť. Za nepravdivé označil tiež tvrdenie manželky, že má vzťah s inou ženou. Manželstvo považuje za trvalo rozvrátené bez možnosti obnovenia manželského spolužitia. Čo sa týka úpravy rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, navrhol, aby deti boli zverené matke. S deťmi má dobrý vzťah a nie je v ich záujme, aby vyrastali v negatívnom prostredí. Žiadal, aby bol upravený styk s deťmi v rozsahu ako je uvedený v návrhu z dôvodu obavy, že sa vzťahy medzi nimi zhoršia. V súčasnosti žije s rodičmi v 3-izbovom byte. Čo sa týka dieťa, ktoré mu vypláva zamestnávateľ, celé sumy minie na stravu a ubytovanie v zahraničí. Potvrdil, že si privyrába hraním na svadbách a zábavách, pričom príjem z hrania je nepravidelný a predstavuje približne 150 eur mesačne. Uviedol tiež, že manželke dal 400 eur z depozitu nájomného bytu. Výživné navrhol určiť vo výške 300 eur na obe deti. Požiadavku manželky na výživné vo výške 500 eur označil za neakceptovateľnú.

14. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 manželka navrhovateľa súhlasila s návrhom na rozvod manželstva. Uviedla, že problémy v manželstve sú od jeho počiatku. Problémy boli v komunikácii, v spoločnom spolužití a taktiež v správaní manžela, ktorý ju nikdy neakceptoval. Starostlivosť o domácnosť bola prevažne na nej. Manžel chodil na víkendy, no v soboty a niekedy aj v piatky hrával a ich spoločný život bol minimálny. Problémy boli medzi nimi aj z dôvodu financií. Náklady na domácnosť síce hradil, no jej osobne neprispieval. Obnovenie spoločného spolužitia preto nie je podľa nej možné. Súhlasila so zverením detí do jej osobnej starostlivosti. S návrhom manžela na úpravu styku nesúhlasila a žiadala, aby úprava styku bola ponechaná len na ich dohodu. Nespochybnila však výchovnú spôsobilosť navrhovateľa a ani vhodnosť prostredia, v ktorom sú deti počas pobytu u neho. Vzťah otca s deťmi označila za dobrý, len staršia dcéra má z neho menší strach z dôvodu incidentu, ktorý sa odohral medzi ním a starou mamou. Výživné žiadala určiť na sumu 500 eur, nakoľko po odchode manžela z domácnosti musí hradiť náklady na domácnosť v plnom rozsahu. Uviedla, že je poberateľkou prídavkov na deti vo výške cca 46 eur. Potvrdila tiež, že navrhovateľ je ochotný prispieť na mimoriadne výdavky na maloleté deti.

15. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 uviedol, že požadovaná úprava styku otca je úplným štandardom na stanovenie rozsahu stretávania detí s druhým rodičom, pričom je v záujme detí, aby bola určená určitá stabilita týchto vzťahov, aby nedochádzalo k zbytočnému napätiu. Pri výške výživného poukázal na súdnu prax, ktorá by sa mala pri dvoch deťoch pohybovať na úrovni 30% z príjmu rodiča. Poukázal tiež na to, že matka detí navrhovala po odchode otca z domácnosti (v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva) sumu 300 eur a už po siedmich dňoch, pravdepodobne na popud svojich blízkych, svoju požiadavku zvýšila na sumu 500 eur.

16. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 zástupkyňa kolízneho opatrovníka v prípade rozvodu rodičov odporučila deti zveriť do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú spravovať a zastupovať ich majetok. Styk navrhla upraviť v súlade s návrhom otca. Uviedla, že obidve deti majú vhodné podmienky v domácnostiach oboch rodičov, pričom matka doposiaľ nenamietala úpravu styku a ani prostredie u otca.

17. Podľa § 23 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

18. Podľa § 23 ods. 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

19. Podľa § 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

20. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

21. Podľa § 24 ods. 2 ZoR, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

22. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

23. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

24. Podľa § 25 ods. 4 ZoR, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

25. Podľa § 28 ods. 1 až 3 ZoR, účasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

26. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

27. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

28. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa § 94 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

32. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

33. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že manželstvo navrhovateľa a jeho manželky je vážne narušené a trvalo rozvrátené. Obaja manželia zhodne potvrdili, že aj ich druhé manželstvo bolo dlhodobo sprevádzané problémami, ktoré neboli dostatočne riešené. Ich prvé manželstvo sa rozpadlo z dôvodu nevery navrhovateľa, pričom podľa manželky navrhovateľa jej manžel aj počas druhého manželstva údajne vyhľadával spoločnosť iných žien. Navrhovateľ to v konaní poprel, no z uvedeného je zrejmé, že vo vzťahu účastníkov konania absentuje vzájomná dôvera. Dlhodobé nezhody a nedorozumenia medzi nimi vyplývajú aj z rozdielnych názorov na financovanie domácnosti, ako aj z negatívneho vzťahu medzi navrhovateľom a matkou jeho manželky. K rozvratu vzťahov medzi manželmi prispelo aj to, že navrhovateľ počas týždňa pracuje ako šofér a počas víkendov príležitostne hráva na svadbách a zábavách, čo na jednej strane zvyšuje (hoc nepravidelne) jeho príjem, no na strane druhej to malo vplyv na rozsah času strávený s rodinou. Je nesporné, že komunikácia a vzťahy medzi manželmi sú v súčasnosti narušené, čo má negatívny vplyv aj na maloleté deti. Uvedené dlhotrvajúce nezhody a narušená komunikácia medzi manželmi postupne vyústili do ochladnutia vzájomných citov. Z postoja manželov, ktorí s rozvodom manželstva súhlasili, je zrejmé, že objektívne nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia tak, aby manželstvo znovu mohlo plniť svoj spoločenský účel. Vzhľadom k tomu, že rozvrat v manželstve je podľa názoru súdu trvalého charakteru, súd návrhu na rozvod manželstva v plnom rozsahu vyhovel a manželstvo navrhovateľa a jeho manželky rozviedol.

34. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

35. Ustanovenia citované zhora vymedzujú, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na maloleté dieťa. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo spolu nežijú (resp. nikdy nežili) či dokonca ku korekcii skoršieho rozhodnutia s prihliadnutím na hľadisko zmeny pomerov. Vo všetkých uvedených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa, ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť (a teda i spoločný výkon rodičovských práv a povinností). Je pritom zrejmé, že po celý čas trvania stavu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a aby sa tak mohol i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Nemôže byť potom pochybností ani o tom, že kým rodič majúci dieťa v osobnej starostlivosti má prakticky neobmedzené možnosti pri výchove dieťaťa a formovaní jeho osobnosti, možnosti druhého rodiča sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s týmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa (vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti). Vo vzťahu k týmto otázkam má potom pre konkrétnu úpravu styku obvykle zásadný význam nielen charakter vzťahu dieťaťa a rodiča oprávneného na styk s dieťaťom, ale i vek dieťaťa a ďalšie pomocné hľadiská (rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/7/2015-103 z 26.08.2015).

36. Čo sa týka zverenia maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, obaja rodičia požadovali, aby boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Vhodnosť výchovného prostredia v domácnosti matky potvrdil aj kolízny opatrovník, a preto súd maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky.

37. Ust. § 28 ods. 1 a § 35 ZoR určujú zákonný rámec, v ktorom sa má pohybovať súd rozhodujúci o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z celého komplexu práv a povinností rodičov úprava v ust. § 28 ods. 1 ZoR zdôrazňuje tri práva a im zodpovedajúce povinnosti, ktorými sú

osobná starostlivosť o dieťa, jeho zastupovanie a správa jeho majetku. Kým u osobnej starostlivosti je po prerušení spolužitia rodičov dieťaťa spoločný výkon práv a povinností z povahy veci vylúčený (ak nedôjde k zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti), toto naopak neplatí u zastupovania maloletých detí a správy ich majetku. Právna úprava tu predpokladá zachovanie prinajmenšom takej úrovne komunikácie rodičov dieťaťa, pri ktorej je legitímnou požiadavka, aby príslušné práva aj im zodpovedajúce povinnosti ostali zachované obom rodičom dieťaťa - tu inak ale samozrejme nie v podobe bezvýhradného trvania tiež na spoločnom vykonávaní príslušných práv oboma rodičmi dieťaťa (čo príslušné zákonné ustanovenia nevyžadujú), ale len v podobe práva oboch rodičov podieľať sa na výkone zastupovania dieťaťa i správy jeho majetku (úmerne záujmu i možnostiam) a v prípade nehody o podstatnej veci v takomto smere sa domáhať i rozhodnutia súdu (podľa § 35 ZoR). Ak potom existencia práv a povinností na strane oboch rodičov je zákonným pravidlom a sústredenie takýchto práv (v celom rozsahu) len na strane jedného z rodičov iba výnimkou z neho, uplatniteľnou iba v prípadoch výslovne predpokladaných v zákone, pričom o žiaden z takýchto prípadov v prejednávanej veci nešlo, súd výrokom II. tiež vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (porovnaj s rozsudkom Krajského súdu v Trnave 10CoP/4/2015-196 z 26.05.2015).

38. Pri určovaní úpravy styku otca s maloletými deťmi súd vychádzal z návrhu otca na úpravu styku, ktorú podrobne vymedzil v návrhu na začatie konania. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka s navrhovanou úpravou styku súhlasila. Matka žiadala styk neupraviť s tým, že sa s otcom vedia dohodnúť. Súd sa s navrhovanou úpravou styku stotožnil, nakoľko je v záujme maloletých detí udržiavať pravidelný kontakt s oboma rodičmi. Navrhovaná úprava styku aj podľa názoru súdu predstavuje minimálnu úpravu rozsahu stretávania sa otca s maloletými deťmi, ktorá je vhodná na zastabilizovanie vzťahov medzi všetkými dotknutými osobami. Za miesto prevzatia a odovzdania detí súd určil bydlisko matky, pričom matke bola zároveň uložená povinnosť maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Aj pri takto stanovenej úprave je však nevyhnutné, aby rodičia medzi sebou komunikovali o otázkach, ktoré budú súvisieť s priebehom stretávania sa otca s maloletými deťmi a to tak, aby sa predišlo prípadným nedorozumeniam alebo konfliktom, ktoré môžu mať negatívny vplyv na maloleté deti.

39. V priebehu konania boli názory rodičov maloletých detí na výšku výživného rozdielne. Matka požadovala výživné vo výške 500 eur na obe deti. Otec detí na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 vyslovil, že je ochotný prispievať na výživu maloletých detí sumou 300 eur na obe deti. Súd preto skúmal majetkové pomery oboch rodičov a maloletých detí. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že otec maloletých detí je zamestnancom spoločnosti J. R. Steindorfer - doprava a obchod, spol. s.r.o., pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem v období 04/2017-01/2018 predstavoval 938,86 eur. Na pojednávaní konanom dňa 01.03.2018 navrhovateľ potvrdil, že si privyrába hraním na svadbách a zábavách, pričom príjem z hrania je nepravidelný a predstavuje približne 150 eur mesačne. Navrhovateľovi sú v súvislosti s jeho prácou vyplácané diéty, o ktorých však tvrdí, že ich spotrebuje na pracovných cestách v zahraničí. Navrhovateľ mal v roku 2017 tiež príjem 835 eur na základe dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru. Manželka navrhovateľa je zamestnankyňou spoločnosti ZKW Slovakia s.r.o. a jej priemerný čistý mesačný príjem v období 01-12/2017 predstavoval 722,17 eur. Manželka navrhovateľa mala v roku 2017 tiež príjem 278 eur na základe dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru.

40. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú L. vo výške 200 eur mesačne a na maloletú I. vo výške 150 eur mesačne, čo v súhrne predstavuje cca 30 % z čistého mesačného príjmu otca. Pri stanovení príjmu otca súd vychádzal z jeho priemernej čistej mesačnej mzdy, z jeho príjmu na základe dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru ako aj z príjmu z hrania, ktorý špecifikoval na pojednávaní. Pri hodnotení schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd vychádza z reálnych zárobkových schopností a možností takéhoto rodiča, ktoré sú dané nielen jeho subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Pokiaľ povinný rodič za účelom zamestnania sa prijme prácu, ktorej výkon sa uskutočňuje v zahraničí, musí súd pri rozhodovaní o výške výživného zo strany takéhoto rodiča zohľadňovať aj náklady nevyhnutne vynaložené pri vykonávaní práce v zahraničí. Náhrady cestovných výdavkov, ktoré patria zamestnancovi pri plnení pracovných úloh v zahraničí, sa nezahŕňajú do čistého príjmu povinného rodiča za účelom určenia výšky výživného, a preto súd na ne v prejednávanej veci neprihliadal (viď judikát Rc 55/1992 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoP/7/2015 zo dňa 22.04.2015). Výšku výživného súd určil aj s prihliadnutím na vek maloletých detí, keď maloletá L. má desať rokov a je žiačkou 5. ročníka Základnú školu P., maloletá I. má päť rokov a navštevuje Materskú školu P.. Takto určená

výška výživného je podľa názoru súdu v záujme maloletých detí a zohľadňuje odôvodnené výdavky na maloleté deti a takisto majetkové pomery oboch rodičov. Výšku výživného určil súd aj s prihliadnutím na § 62 ods. 5 ZoR, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

41. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

V Topoľčanoch, dňa 1. marca 2018